

- 3 Anketa je preveč splošna. Sama sem bila najprej na izmenjavi Erasmus na dodiplomskem študiju, na podiplomskem pa sem se udeležila Erasmus prakse v tujini in nisem točno vedela za katero izmenjavo naj vam odgovorjam, ker se mi zdi da bi vama informacije od obeh prišle prav.
- 4 Bil sem izredno presenečen nad boljšimi odnosi med profesorjem in študenti, prav tako je bil tamkajšnji koordinater bistveno, bistveno, ..., bistveno bolj prijazen od koordinaterja tukaj (DR. marolt - katastrofa od človeka! Ne bi take ljudi sploh dal v takšno službo, da delajo z ljudmi!!!).
- 5 Bilo mi je všeč, da so skupine na predavanjih bile velike do 30 študentov, bilo je več sodelovanja, več si lahko doprinesel k uri, lažje je bilo izraziti svoje mnenje. Zdi se mi, da je to velika prednost, ki pripomore k bolj samozavestnemu izražanju in izražanju osebnega mnenja.
- 6 Brez zamere, a Utrecht University je popolnoma zasenčil Ljubljansko univerzo - predvsem po tem da se tam ne gredo neke čudne pre-fursirane bolonjske gnjavaže, in da se profesorji ne nosijo kot da držijo boga za jajca...
- 7 Čee bi se dalo, bi se študijske izmenjave udeležila še enkrat!
- 8 Definitivno je izmenjava odlična izkušnja za študenta. Primarno seveda zaradi novih znanj, veščin in izkušenj na študijskem/poklicnem področju. Izredno pomembno se mi tudi zdi, da si vsaj enkrat prisiljen sporazumevati v tujem jeziku in znati v tujem okolju, še toliko večji izziv je, ker gre za strokovno izrazoslovje. In nenazadnje, tudi osebni aspekti izmenjave so zelo pomembni - nova poznanstva, nove kulture. Vse to ti da neko posebno širino, ki je samo s študijem doma ne moreš dobiti.
- 9 Delavni čas knjižnic bi moral biti med izpitnim obdobjem vsaj do 24.00, V tujini so knjižnice med izpitnim obdobjem odprte celo noč in lahko dostipajo študenti s študentsko izkaznico.
- 10 Dodala bi še edino to, da se v tujini profesorji bolj trudijo za pozornost in motivacijo študentov, tako s tedenskimi diskusijami kot pripravo predstavitev. Predvsem pa je poudarek na praktičnem delu in samo raziskovanju določene teme/problema, ki ga obravnavajo, tako da študentje ne postanejo pasivni.
- 11 Določeni materialni pogoji so bili na višjem nivoju, a zgolj zato, ker je bil študij na tej fakulteti plačljiv. V retrospektivi pa tudi vidim, da je bilo znanje v tujini bolj fragmentirano in je manj upoštevalo strukturne dejavnike, kar je na področju psihosocialne pomoči, kamor spada moj profil, slabo, saj podpira status quo stanja na tem področju.
- 12 Drugačni pristopi v metodi dela, programi včasih težko primerljivi.
- 13 Glavna prednost izbrane fakultete je bil dostop do tujega trga dela, ki sem ga s pridom izkoristil. Slabša univerza na zahodu ima na lokalnem trgu še vedno veliko večjo veljavo kot UL.
- 14 Glavna prednost tuje univerze v primerjavi z UL, ki bi jo izpostavil, je bistveno boljša povezanost z industrijo in posledično vsebinsko bolj aktualna predavanja na področju tehnologije. Menim da to izhaja tudi iz skupnega nastopa tehničnih fakultet v obliki tehnične univerze - politehnike so praksa v tujini, in v mojem mnenju zelo pozitiven vzor.
- 15 Glede na to, da sem bila na izmenjavi na Poljskem, sem pričakovala malo slabše razmere kar se tiče vajalnic - navsezadnje študiram naravoslovno vedo. Vendar sem bila prav pozitivno presenečena, saj je vsa fakulteta bila sodobno opremljena; od vajalnic, samih predavalnic, fakultete. Pozitivno me je presenetilo tudi to, da nam je predaval zelo star gospod, ki je zelo dobro obvladoval računalnik, in nam je vseskozi snov razlagal s pomočjo prezentacij, filmčkov ipd. To pogrešam na našem faksu, predvsem pri starejših profesorjih.
- 16 Glede primerljivosti znanja lahko recem, da je Ekonomska fakulteta na zelo visokem nivoju. Študijski pogoji so na Švedskem vrhunski, vse poteka veliko bolj sproščeno, kar pa morda ni vedno najboljše, saj smo v življenju velikokrat sooceni s stresom in ga moramo znati obvladati. Da zaključim na kratko. Švedski sistem me je nekoliko razočaral, saj sem pričakoval nekaj več, nekaj dražgacnega kot v Sloveniji, cesar pa nisem dobil...

- 17 Imajo boljše čitalnice, več svetlobe, novejše, večje. Z več motivacije se v tistih čitalnicah učiš.
- 18 Izjemno sem bila presenečena in navdušena nad drugačnim pristopom pri poučevanju. Super izkušnjo sem imela in sem nadvse zadovoljna, da sem šla na izmenjavo.
- 19 Izmenjava je fantastična. Pazite le kako in kaj se boste zmenili na vaši fakulteti pred odhodom na izmenjavo. Če niste dovolj dosledni, imate lahko ko se vrnete težave.
- 20 Izmenjava je zivljenjska izkusnja, ki bi jo priporočil vsakomur.
- 21 Izmenjava se mi zdi zelo dobra ideja. Sama sem se veliko naučila. Zelo mi je pomagalo moje znanje tujih jezikov. V Franciji sem študirala francoščino. Pri nekaterih premetih, smo imeli tuji študenti malo težav, zato ker se nekaterih stvari mi nismo učili, ali pa smo jih obravnavali na drugačen način. Pri nekaterih predmetih, se mi ni zdelo pravično, da so od nas pričakovali isti nivo znanja, ali da so imeli iste kriterije ocenjevanja, saj naš nivo znanja v določenih primerih ni bil primerljiv z njihovim. Na primer, mi ne poznamo neke oblike eseja, tam nam niso razložili pravil, kako se piše, na izpitu, pa smo ga morali pisati, čeprav so nekateri profesorji rekli, da bomo mi pisali izpit na drugačen način. Enak problem je bil pri pisanju izpita in kolokvija iz besedišča, kjer so bile določene fraze, katerih tujci nismo vseh prepoznali. Na primer, pogovorne fraze, ki jih uporabljajo. Smo razumeli besedišče, ne pa pomena, saj se vseh takih stvari ne naučimo na naših predavanjih, ampak v stiku z jezikom. V tem primeru, bi nam mogoče morali dovoliti uporabo slovarja, nam dati nekaj minut več časa in podobno. Drugače je bila pa zelo zanimiva izkušnja, jo priporočam vsem študentom, žal nimajo vsi možnosti udeležbe zaradi financ. Saj tisto kar nam je dala država je bilo manj od polovice stroškov, s tem, da sem bila zelo varčna. K sreči pa smo ob povratku dobili še dodatna sredstva, ki smo jih takrat zelo potrebovali, saj smo porabili vse rezerve, šli v \"minus\" in še nič nismo delali med izmenjavo. To fakulteto, kjer sem bila ne bi primarno priporočila zaradi kvalitete študija, saj mislim, da so imeli kje drugje bolj kvalitetni študij. Je pa res, da obravnavajo književnost bolj intenzivno kot pri nas, slovnica in ostali jezikovni predmeti so mi bolj všeč na matični fakulteti. Prav tako gradiva, razlaga, saj nam pri nas razložijo malo bolj podrobno, tam so pa sklepali, da vse razumemo, z izjemo tuje profesorice, ki je zelo nazorno razlagala in nas še posebej spraševaae, če vse razumemo.
- 22 Izmenjave sem se udeležila kot študentka zadnjega letnika dodiplomskega programa na FDV (tj. 4 letnik), na univerzi v tujini pa sem imela predavanja večinoma s študenti 2. letnika, kar je nekoliko tudi vplivalo na primerjanje znanja in veščin.
- 23 Izmenjave sem se udeležila zato da svojemu CV dodam točke in se naučim bolje tujega jezika, čeprav sem vedela da je kvaliteta znanja nižja.
- 24 Jaz sem se udeležila študentske izmenjave na Univerzi na Dunaju in bi rada povedala, da so tam recimo veliko bolj strogi in veliko bolj dajejo na disciplino, kar me je malce presenetilo in tudi razočaralo. Recimo predavanja so bila obvezna in na voljo smo imeli le en izpitni rok. Vendar po drugi strani pa sem po tem opazila veliko večje znanje in pripravljenost, sposobnost mojih študentov vrstnikov. Pač študij so jemali RESNO!
- 25 Kdor ne gre na študijsko izmenjavo zamudi eno izmed lepih življenjskih izkušenj. Toplo priporočam vsem študentom.
- 26 Ker sem na arhitekturi mi je veliko pomenilo, da ima fakulteta svojo kopirnico, kjer sem lahko printala in plotala liste do A1 in večje velikosti za mali denar. A1- črnobelo 20 centov v Lj je cena 7 evrov. Vse printaš sam ni nobene osebe ki jo moraš čakati da se prikaže. Dostop na fakulteto je bil urejen preko študentske kartice in smo lahko bili na fakulteti tudi celo noč - neomejen dostop. Všeč mi je bilo da imajo programe kot Cinema, Auto-cad, 3ds Max, ... v sklopu učnega programa. V Ljubljani sem se vse morala sama naučiti, če ne pa plačati. Veliko bolj so napredni od nas. Pri glavnem predmetu Projektiranje je tudi do 6 strokovnjakov, ki pomagajo učencem izdelati čimbolj kakovosten projekt. Sem se zelo veliko naučila v tem času in mislim, da bi moral vsak študent za 1 leto na študij v tujino. Mi je žal da nisem šla študirat v tujino že v prvem letniku. Tukaj profesorji želijo da izdeláš predmet, medtem ko na Fakulteti za Arhitekturo nekateri predmeti delujejo kot da ne želijo da napreduješ. Tko da

- upam da se bodo v Sloveniji stvari spremenile kar se tiče miselnosti profesorjev, ki včasih pozabijo da so oni zaradi nas na fakulteti in ne mi zaradi njih. Vsekaor neprecenljiva izkušnja.
- 27 Kljub trdemu delu, ki je več ali manj sprotno, je študijski sistem veliko bolj urejen, temelji na praktičnem izobraževanju in povezovanju predmetov. Znanje, ki ga pridobimo doma je res večje, vendar je veliko bolj neuporabno, kot tam, kjer se učiš to, kar ti v življenju zares pride prav.
- 28 Kot slabost študija na UL oz. na FF vidim predvsem to, da študij preveč temelji na hitrem učenju na pamet par dni pred izpitom. V Nemčiji sem oz. imam prvič priložnost videti, kaj pomeni priti pripravljen na seminarje in vaje, saj je treba tedensko za posamezen seminar preštudirati veliko literature. Na seminarjih pa se potem preštudirano gradivo le pokomentira. Tako je študij veliko bolj učinkovit, na koncu pa ni potrebno imeti 20 izpitov v 2 tednih. V Nemčiji tudi nisem imela izkušenj, kjer bi bil kakšen profesor/profesorica subjektiven/-a. Moji izdelki so bili vedno objektivno ocenjeni, prav tako sem na vsak izdelek dobila komentar. Ocene so bile bistveno višje.
- 29 Kvaliteta študija na moji univerzi gostiteljici v Franciji se je močno razlikovala glede na smer študija - naravoslovne fakultete so veliko zahtevnejše od družboslovnih.
- 30 Ljubljana je študentom najbolj prijazno evropsko mesto. Kvaliteta študentskega življenja je precej višja kot v Valenciji, kjer sem študiral.
- 31 Manjše skupine študentov, kateri so men najboljšimi v svoji generaciji, v primerjavi v Sloveniji, kjer študirajo skoraj vsi ne glede na svoje sposobnosti. V Sloveniji premalo fokusirano na podiplomskem študiju, premajhna obremenitev s premalo strokovnimi predmeti; večja fleksibilnost fakultete z večjim številom predmetov, katere lahko študenti izberejo; predmeti v Sloveniji imajo neprimerno večjo vrednost ECTS kot v tujini enaki predmeti;
- 32 Medtem ko je zahtevnost zelo primerljiva z UL, je na tuji univerzi se prisotna sproscenost, ki smo jo mi izgubili pocasi z bolonjsko reformo in krizo.
- 33 Meni osebno je bilo všeč da je v tujini veliko bolj usmerjeno in specializirano vse skupaj kot pri nas. Pri nas je vse bolj splošno kar je sicer vredeu da se naučiš različnih stvari, po drugi strani smo pa neprimerljivi z tujino ki se resnično izpopolni v stvari in se tako tudi pričakuje od študentov ko iščejo službe. Da obvladajo stvari.
- 34 Menim, da bi se moral vsak študent za vsaj 1 semster udeležiti izmenjave v tujino. izkušnje so neprecenljive, saj se nekaterih stvari ne da naučiti iz knjig.
- 35 Menim, da je potrebno v raziskavo vključiti tudi koncept Motivacije. Le ta je v tujini zagotovo višja, saj je tudi sama obremenjenost študentov z drugimi obštudijskimi zadevami manjša. Pomembnost izobraževanja v tujini ni le študijsko znanje, temveč medkulturni dialog, sposobnost prilagajanja in samostojnost. Vse najboljše univerze v tujini so plačljive - to zagotovo vpliva na izbor najbolj predanih študentov, kar se močno razlikuje od slovenskih študentov.
- 36 menim, da je študijsko okolje na fakulteti v tujini bolj vzpodbudno, studentke-i so bolj zagret za studi in od njih se tudi pričakuje vecjo udelezbo(npr. pri diskusijah, na katerih temelji vecina ucnega procesa)
- 37 Menim, da se je v zadnjih letih, odkar veliko delamo preko e-izobraževanja, kvaliteta študija precej izboljšala. Tak način dela tako študente kot profesorje pripravi do sprotnega dela, opravljanja svojih obveznosti, ker so neki roki, katerim je treba slediti, vse se zabeleži. Kar pa se tiče težavnosti opravljanja izpitov v tujini, ocen, splošnega razumevanja, pa je stvar vsakega posameznika - njegovega predznanja, letnika študija, samoiniciative - koliko se vključi v družbo, koliko je komunikativen in aktiven pri tem, da bi izboljšal svoje jezikovne veščine. Nikoli se ni enako enostavno izražati v tujem jeziku kot v maternem..
- 38 Menim, da smo študenti, ki prihajamo iz programa Mednarodnih odnosov na FDV (dodiplomski program) izredno dobro pripravljeni na študijske izmenjave, saj je naše znanje na vseh področjih precej poglobljeno in podobno znanju tujih študentov, predvsem kar se tiče iskanja virov, metodologije, znanstvenega pisanja, ipd. Prav tako smo po znanju precej

- ekvivalentni študenti, ki sedaj študiramo Mednarodno poslovanje na EF. Edino področje, kjer zaostajamo, je poznavanje novih tehnologij, predvsem z vidika marketinga.
- 39 Menim, da so zahteve v tujini, konkretno na zahodu, precej višje kot doma. Pri nas je predvsem ocenjevalni sistem zastavljen napačno. Ocene, ki se podeljujejo za enako kvalitetno opravljeno delo so pri nas mnogo višje kot v tujini, kar v največji meri velja za družboslovne fakultete. To študentov ne spodbuja k večji vložitvi truda v izdelek ali izpit.
- 40 Mislim, da je prevsem pomembno poudariti, da so bili na moji univerzi gostiteljici (podobno kot drugod po pripovedovanju študentov) zelo ustrezljivi in pripravljeni pomagati. Zato je bilo opravljenje izpitov lažje kot doma in tudi lažje v primerjavi z domorodnimi študenti.
- 41 Mislim, da ni toliko pomembno, kam se študent odpravi na izmenjavo, ampak celotna izkušnja sama. Po mojem mnenju bi morala biti študentska izmenjava ali praksa obvezna stvar vsakega študija, saj se lahko študent v okviru izmenjave ogromno nauči, poleg tega pa dobi širino, ki je v času študija samo na svoji matični univerzi ne more.
- 42 Moja fakulteta v Portu ima zelo dobre laboratorije, imajo tudi veliko obštudijskih dejavnosti. In v velikim primerih se predavanja izvajajo za vse v angleščini, če je samo eden Erasmus pri predmetu, se pravi imajo tudi domači študenti predavanja v angleščini. Večinoma so profesorji bolj pripravljeni predavati angleško in se res potrudijo. Zato imajo tudi več študentov iz tujine. Pri nas se mi zdi da se profesorji res ne trudijo toliko. Vem pa tudi da pri nas zaradi ustave ali zakonov obvezno predavanje v slovenščini in šele mogoče dodatno v angleščini. Moje mnenje je, da bi se to morali spremeniti.
- 43 Moja izkušnja je, da je bil na KTH na Švedskem v okviru študijskih obveznosti veliko večji poudarek na praktičnem in raziskovalnem delu kot pa na sami teoriji. Menim, da je takšen študij veliko bolj koristen za nadaljnje delo, ki ga opravljaš, ko se zaposliš v svoji stroki.
- 44 Moje mnenje je, da bi morala izmenjava biti obvezna. Če ima kdorkoli pomisleke, naj jih ovrže. Izmenjava je ena najboljših odločitev, ki sem jih naredila v življenju. Poleg izobraževanja, te spremeni tudi kot cloveka. Toilko različnih kultur na enem mestu, mislim, da ni mogoče najti oz doziveti nikjer. Zelo priporocam vsem, kamorkoli si zelite iti.
- 45 Moje osebno mnenje je da se slovenske univerze še vedno morda malo preveč ukvarjajo s klasičnim predavanjem .. premalo je interakcije in praktičnega dela. Fakultete imajo še vedno zelo širok študij. V tujini je študij na malo bolj osebni ravni (vsaj po mojem mnenju)
- 46 Moje predznanje je bilo močno odvisno od predmeta, ker smo očitno obravnavali podobne dele snovi v različnih fazah študija. Ko rečem, da je bila študijska obremenitev nižja, s tem mislim, da je bilo manj ur potrebne prisotnosti na fakulteti, ampak skupaj z domačim delom je bilo podobno ali celo bolj obremenjujoče. Literatura je na obeh univerzah odvisna od profesorja, ne univerze.
- 47 Morda glede knjižnic: v Nemčiji, kjer sem bila, je bila univerzitetna knjižnica odprta VSE DNI (torej tudi nedeljo) čez CEL dan. Pri tem bi dodala, da se je angleškim študentom (torej, državi, ki je znana po dobrih univerzah) zdelo nezaslišano, da niti med izpitnim obdobjem ni odprta 24 ur na dan. V prvi fazi bi kazalo vsaj NUK ali CTK podaljšati do večera ob sobotah. Srečno!
- 48 Morda malce mimo glavnega namena te raziskave, a vendarle - mislim, da bi bila nujna uvedba predmetov, ki bi se izvajali le v tujih jezikih (npr. mednarodno pravo, kjer so vsi viri v angleščini, francoščini in se tudi vso dogajanje izvaja v teh dveh jezikih, je dodana vrednost poučevanja teh disciplin v slovenščini lahko celo negativna). S tem nikakor ne bomo ogrozili obstoja našega jezika ali ga osiromašili, ampak ravno nasprotno. Nizozemska je vpeljala nekakšen mešan sistem (predmeti v nizozemščini in tudi v angleščini, približno 50/50) in so s tem le povečali vpetost v mednarodne tokove, pripeljali tuje študente in omogočili več poslov in napredek.
- 49 Na erasmus izmenjavi sem zbiral podatke in pripravljaj diplomsko nalogo, zato nisem bil vključen v izobraževalnem sistemu (nisem hodil na predavanja). Zaradi tega na nekatera vprašanja nisem mogel odgovoriti.
- 50 na fakulteti-gostiteljici so bili neprimerljivo boljši pogoji študija ter praktičnega dela.

- Fakulteta je ponujala boljšo opremo ter prostor in material.
- 51 Na fakulteti, kjer sem študiral, je bilo precej več poudarka na skupinskem delu in skupinskem učenju. Pri skupnih projektih smo utrdili znanje, na izpitih, ki so bili tam predvsem zahtevnejši kot pri nas, pa potem do popolnosti osvojili zahtevano znanje... Lp
- 52 Na FDV nam primanjkuje praktičnih predmetov, česar je na moji izmenjavi veliko. Prav je, da imaš kot študent na izbiro tako teoretske kot tudi praktične predmete.
- 53 Na Finskem boljšu študijski pogoji, bolj dosledno in redno izvajanje programov, bolj primerno in profesionalno vedenje profesorjev, redno servisirana nova tehnološka oprema vsa na voljo študentom brez birokratskih postopkov, zaupanje študentom, da bodo opremo vrnili, fakulteta odprta 24 ur na dan, 7 dni na teden - tako je študentom oprema in prostor stalno na voljo, študente vpeljujejo v delo z podjetji, posledično nimajo težav z zaposlitvijo. Tehnološko obvladajo bolj kot študentje UL, konceptualno pa na UL pa projekte bolje razdelamo.
- 54 Na finskem imajo veliko bolj sodobno opremo in prostore namenjene studiju. Nudijo več prostocasnih aktivnosti, kot tudi tistih povezanih s studijem. Vsekakor jih znajo predstaviti bolj zanimivo na način da obišces tudi dogodke, ki te morda sprva niti ne zanimajo.
- 55 Na finskem so študenti veliko bolj samostojni, imajo boljše stike s profesorji, ni vzvišenosti. literatura je bolj dostopna.
- 56 Na izbrani fakulteti v tujini je bila veliko večja izbira predmetov. Sicer pa sem najbolj opazila to, da smo študenti UL (oz. FDV) neprimerno boljši pri raziskovalnih in analitičnih veščinah (pisanje esejev itd.).
- 57 Na izmenjavi sem bila v španskem mestecu Ciudad Real. Mesto ima le 70.000 prebivalcev pa vendarle so prostorski pogoji, sama stavba Filozofske fakultete neprimerljivo boljši kot na Filozofski fakulteti v Ljubljani.
- 58 Na izmenjavi v VB nisem imel niti enega slabega profesorja. Na žalost za UL tega ne morem trditi. Veliko profesorjev zaradi neprimerne načina vrednotenja dela in sistema napredovanja ostaja na delovnih mestih, ki jih ne zaslužijo in s tem škodujejo kvaliteti študija.
- 59 Na kratko bom samo opisal nekaj glavnih razlik Akademije za Arhitekturo v Amsterdamu v primerjavi s Fakulteto za Arhitekturo v Lj. Tam nimajo dekana, ki je po izobrazbi arhitekt, temveč imajo direktorja, ki je z ekonomsko/pravnega področja. Pogoj za profesorje je bil, da vsi vecino casa prezivijo v lastnih podjetjih in so na fakulteti zaposleni le delno (popoldan, 1-2 dni na teden) Ocena izpitov se je nahajala na dveh straneh, s podrobnim opisem in razlogi za oceno, s priporočili v kaj naj se student usmeri, katerih vevin mu manjka, katere se mu izplaca nadalje razvijati, ipd... Ob koncu leta smo študentje podobno kot na Unilj ocenili delo profesorjev, le da se tam ta ocena strogo upošteva. Vsak profesor podpisuje pogodbo le za eno leto in ga v primeru slabih ocen s strani studentov naslednje leto enostavno ne zaposlijo. Pripravljenost za pomoč in izboljševanje delovne klime se je kazal od direktorja pa vse do tehničnih delavcev. Hisnika je npr. zelo zanimalo kaksni so pogoji dela v mizarskih delavnicah v Ljubljani - da bi lahko izvedel kaj novega, oz. dobl kaksno idejo za izboljšavo. Problem torej niso toliko delovni pogoji, kot ljudje.
- 60 Na šoli, kjer sem opravljal izmenjavo, je bil velik poudarek na dejanski uporabi teorij in modelov v praksi, med tem ko je program na UL osredotočen izključno na memorizacijo definicij.
- 61 na tujih univerzah je veliko profesorjev iz poslovnih voda in ne tako rigidnih in akademskih kot doma. Predavanja so dosti bolj zanimiva in realna kot predavanja naših profesorjev doma - ce se sploh kdaj prikazujejo na predavanje. V Sloveniji se ves čas predava sama teorija skupinska dela pa naj bi bila realna aplikacija teh modelov v tujini pa predmet temelji na primerih in dejanskim stanjem v poslovnem svetu in je podprto z mogoče 20% teorije. Skratka doma nihče nima casa pregledati in izboljšati predstavitev saj so vsi prezaposleni z ostalimi 4 službami izven akademskega sveta. Sem izredno hvalezna za brezplačen studij vendar menim, da bi le tega lahko z nekaj enostavnimi pravili (prisotnost profesorja na

- predavanjih za zacetek in javni rezultati anket o kvaliteti predavateljev in predavanj!)
obcutno izboljšali in po možnosti celo prisparali nekaj evrov.
- 62 Na UL je premalo projektne in praktičnega dela ter vse preveč teorije in poudarka na
faktografskem znanju. Prav tako je UL premalo povezav med realnim trgom dela, tj.
naročniki in bodoči delodajalci ter fakulteto/študijem.
- 63 Način dela v tujini se bistveno razlikuje po tem, da se izvaja v manjših skupinah; je bolj
interaktivno, intenzivnejše, in temelji na praktičnih spoznanjih in kritičnem razmišljanju
namesto kopičenju teoretskih dognanj.
- 64 Nadvse priporočam raznovrstne oblike študijskih izmenjav, saj se tam pridobi izkušnje in
znanje katero je neprecenljivega pomena in menim, da pripomore k bolj kvalitetnem študiju.
- 65 Naj poudarim, da je šlo pri mojem primeru za "slabše predznanje" predvsem v
razumevanju slabšega poznavanja tehničnih, strokovnih zadev. Na FDV nisem pridobila
toliko prakse, kot sem jo v pol leta na Finskem (čeprav je res, da sem bila na Uni. of Applied
Sciences, kar ni čisto enako (vsaj oni to razlikujejo) kot naš FDV, poudarek je namreč na
praktičnem znanju. V tem primeru, glede na našo smer (novinarstvo), in ker je na slovenski
fakulteti tega premalo, bi izkušnjo priporočila vsem kolegom.
- 66 Najbolj všeč mi je bil praktični pristop, pristop kjer smo vključevali veliko praktičnih primerov
in ni bila vse le teorija. Vendar smo se učili na praktičnih primerih in delali veliko tudi na
projektih in prezentacijah.
- 67 Največja prednost se mi je zdela dostopnost profesorjev, ki se za svoje študente zelo trudijo,
tako odgovorijo na email in jim zelo pomagajo.
- 68 Največjo razliko pri oceni kvalitete študijskega okolja je zame naredilo delo v majhnih
skupinah. Z manjšanjem študijskih skupin ("razredov") smo lahko razvijali diskusije s
profesorji in od tega odnesli veliko novega znanja, ki ni primerljivo s tistim iz skripte.
Pomembno je tudi, da so si vzeli veliko časa in nam vedno odgovarjali na elektronska
sporočila.
- 69 Največjo razliko vidim v raziskovalni infrastrukturi in relevantni literaturi. Prav tako je
univerza na kateri sem gostoval organizirala simpozije in kolokvije namenjene doktorskim
študentom.
- 70 Nas študijski sistem se s švicarskim ne more primerjati v nobenem pogledu. Znanje, ki ga
studenti pridobijo tu v 1. letniku je morda celo primerljivo z znanjem, ki ga imajo studenti na
EF po končanem magisteriju. Zgolj prvi letnik je za vse enak, nato so vsi predmeti izbirni in se
student sam odloča, katero smer bo ubral. Največja razlika je gotovo znanje matematike, ki
jo imajo tu v malem prstu.
- 71 Naši profesorji bi lahko bili veliko bolj odprti do študentov, fakultete pa bi lahko predvsem
bile odprte do večjega sodelovanja z drugimi fakultetami (domaćimi in tujimi) oz.
izpostavitimi fakultet
- 72 nenehen kontakt s profesorji in diskusija glede problema (šlo je za raziskovalno nalogo) -
bistveno drugače kot pri nas; nisem imela občutka da delamo raziskovalno zato da bom jaz
nekaj od tega imela (pri nas se bolj ali manj delajo raziskovalne zato da jo boš imel za
referenco ali zato da boš dobil nagrado). Dali so mi vedeti da delam raziskovalno iz take
teme ki njih zanima in da bodo moje izsledke uporabljali naprej.
- 73 Nisem informirana glede primerljivosti drugih fakultet, vendar iz mojih izkušenj bi lahko
rekla da nam na fakulteti za matematiko in fiziko podajajo (ter od nas zahtevajo) preveč
teoretičnih znanj, (ki tako kot drugi sošolci, ne znam implicirati v življenje), ter premalo
praktičnih znanj. Nemški študentje imajo večji stik z "realnimi" matematičnimi problemi in
programiranjem, ki jim bo zelo koristilo v prihodnosti, jaz pa imam ogromno teoretičnega
znanja (ali pa tudi ne več, ker ga človek hitro pozabi) za katerega dvomim da mi bo kadarkoli
prišel prav v življenju. Razen seveda če se bom spustila v globoke akademske vode, za kar
pa-spät dvomim. Lep pozdrav :)
- 74 Nivo znanja se mi zdi dokaj boljši na UL. Kljub temu pa se mi zdi, da so španski študenti veliko
bolj željni znanja, kar kažejo z vnetim sodelovanjem pri predavanjih. (Morda je to tudi zato,

- ker morajo delno sami plačati študij in bi se radi čim bolj naučili, da jim ne bi bilo treba ponavljati letnika.) Imajo tudi več sprotne dela (doma). Čeprav so vsa predavanja potekala v španščini, je bila občasno uporabljena tudi angleščina (večinoma pri citiranju tujih avtorjev in angleških strokovnih izrazih ipd.), ki pa je slaba tako pri profesorjih kot dijakih.
- 75 Nujno je, da se študij podaja v digitalizirani obliki, da študentje sabo prinašajo računalnike, da je pri izpitu na voljo literatura in CELO internet. Itak ni več fora reprodukcija znanja, ampak APLIKACIJA. Pri nas pa samo tona slidov, ki so zapolnjeni s tekstom, ki so v pomoč prof. in ne študentu, v tujini so slidi brez profesorjeve lekcije popolnoma neuporabni.
- 76 Občutek sem dobila, da je bilo na moji tuji univerzi lažje narediti izpite, zaradi raznoraznih sprotnih preverjanj znanj in mnogih domačih nalog - ki jih na farmaciji v Ljubljani nimamo, vendar je pa še vedno enako težko dobiti oceno 9 in 10.
- 77 Odnos profesorjev do studentov je neprimerno boljši v tujini kot doma. Veliko več je individualnega pogovora, predstavitev ... Delo je bolj interaktivno in pogosto predmet diskusij s profesorji in kolegi.
- 78 Opomba: bila sem na erasmus praksi- eksperimentalno delo v laboratoriju na biomedicinskem inštitutu, tako da v anketi nisem mogla ovrednotiti pogojev za študij, izpite itd.
- 79 Opravljala sem študijsko izmenjavo v Barceloni, ter prakso in sedanjo diplomu pišem na Portugalskem, kjer je zaradi velikosti mesta, multikulturnega vsakdanjika in različnih, zame interesujočih informacij zelo kvalitetna referenca opravljati raziskavo v tujini, ter spoznavati okolje in sebe ter procese študijskih stopenj skozi druge perspektive. Kar se tiče kvalitete družboslovja in humanistike v teh državah v primerjavi s Slovenijo, vsaj po mojih izkušnjah antropološkega sodelovanja in udejstvovanja, se mi zdi da smo slovenski študentje zelo kvalitetno podkovani z znanjem in informacijami široko razprtimi v svet. Kar se tiče aplikativnosti družboslovja in angažiranega dela študentov pa se srečujem tukaj z kvalitetnimi projekti razprtimi v širše okolje, česa je manjka pri nas.
- 80 osebnostno mi je bil sam študijski proces na Poljskem bolj všeč in mi dal tudi več znanja. pred vsakim predavanjem je bilo potrebno prebrati študijsko literaturo, nato pa smo na predavanjih oziroma seminarjih debatirali in sami prihajali do določenih zaključkov. Profesorji so vodili in usmejali debate vendar smo večino časa govorili študentje. Večinski del ocene je tako tudi temeljil na aktivnem sodelovanju. Ker smo literaturo prebirali sproti in to znanje na predavnih nadgrajevali smo študentje po mojem menju odnesli več znanja kot na klasičnih predavanjih na naši fakulteti (FDV). Obravnavane so ble tudi bolj aktualne teme, kar je za sociologe še posebej pomembno in ne da se pri vsakem predavanju konstantno ubadamo z že 100krat slišanimi teorijami, katere bi morali imeti v malem prstu že po prvem letniku.
- 81 p.s.: pri izbiri države ni mogoče izbrati držav izven evrope...
- 82 Po izkušnji študijske zmenjave imam boljše mnenje o kvaliteti študija na Univerzi v Ljubljani in boljše mnenje o lastnem znanju, sposobnosti in konkurenčnosti na evropskem trgu delovne sile.
- 83 Po mojem mnenju je angleščina (ali drug tuji jezik) obvezni predmet v prvem letniku študija. V primerjavi z drugimi, je bilo moje znanje v tujini precej slabo.
- 84 Po moji izkušnji so v tujini standardi in kvaliteta dela na bistveno višjem nivoju in bi vsakemu, ki želi resen študij (sploh podiplomski) predlagala, da za to raje izbere kakšno institucijo izven Slovenije.
- 85 Po mojih izkušnjah iz dveh izmenjav (na Poljskem in na Hrvaškem) imamo na UL, ali pa vsaj na našem oddelku FF-ja, odlične pogoje za poglobljen študij, ki pa jih študentje slabo izkoriščamo ali pa nas ne zanimajo. Po izkušnjah mojih kolegov pa imamo slovenski študentje boljše znanje in globlje zavedanje svoje stroke kot vrstniki v tujini.
- 86 Pogoji za študij na Univerzi v Utrechtu so bili v času moje izmenjave takšni kot bi si jih na domači fakulteti želela ves čas študija, za vsak predmet je bilo zagotovljeno ustrezno in aktualno gradivo, profesorji so bili vsi zelo prijazni, vedno dosegljivi in so od nas zahtevali

- kritično in poglobljeno študiranje in razmišljanje in sprotno pripravljanje. Čeprav so predavanja oz. pouk obsegala časovno dosti manj časa kot na domači fakulteti, je bilo delo, ki sem ga morala opraviti sama in priprava na obveznosti dosti zahtevnejša in sem se tako posledično tudi več naučila, ker sem morala priti na seminarje pripravljena in nisem bila tam zgolj zaradi tega da bi poslušala profesorja.
- 87 Pojdite cim dlje stran!
- 88 Poleg njihove fakultete v kampusu stoji še zgradba, kjer poteka proizvodnja tekstila. Tam lahko študentje opravljajo praktični del, to je v tekstilni panogi bistvenega pomena, kar pa na naši fakulteti žal močno pogrešam.
- 89 Poudarila bi veliko večjo dostopnost asistentov in profesorjev za kakršnakoli vprašanja s strani študentov, več komunikacije, debatiranja, raziskovanja. Večja motivacija s strani asistentov in profesorjev, tako na kliničnih vajah kot tudi na teoretični ravni. Popolnoma drugačen odnos do študentov, kar ustvarja boljše pogoje za študij, več sproščenosti in več komuniciranje. Študij dentalne medicine je na Finskem veliko kvalitetnejši, tudi zaradi občutno boljšega finančnega stanja države.
- 90 Poudarila bi, da sem na izmenjavi pripravljala diplomsko nalogo in nisem imela nobenih izpitov, tako da žal nisem mogla odgovoriti na ključna vprašanja .
- 91 Pozdravljeni, k izpolnjenemu želim dodati še nekaj popomb: 1) Študijska ocena med izmenjavo je bila res da višja, kot na matični fakulteti, vendar je to tudi posledica dejstva, da sem med izmenjavo opravljal samo lažje, izbirne predmete, veliko pa sem jih lahko opravila s praktičnim delom. 2) Ker sem opravljal v glavnem izbirne predmete, je primerjava s tujimi študenti marsikje otežena, saj so znanja, potrebna za določen predmet, marsikdaj zelo specifična. Hrati pa je bilo na fakulteti gostiteljici tako, da so se izbirni predmeti lahko vpisali ne glede na letnik študija in so zato sodelovali študenti z zelo različnim predznanjem. Sama sem izmenjavo opravljal v zadnjem semestru študija in sem torej imela vse bazične predmete opravljene. 3) Jezik, v katerem sem opravljal študijske obveznosti, na moj uspeh ni vplival, ker sem ga obvladala. 4) Veliko študijskih obveznosti sem opravila z raziskovalnim delom. Delala sem nekaj, česar na matični fakulteti ne bi mogla, čeprav je bilo mogoče na trenutke manj kvalitetno zastavljeno, kot bi si to zastavili pri nas. Je pa dejstvo, da se na izmenjav včasih naučiš kaj novega, tudi, če je program manj zahteven. V mojem konkretnem primeru je bilo veliko predmetov izpeljanih kot problem-based-learning, veliko smo delali skupinsko in praktično, kar je definitivno boljše, kot samo predavanja. Je že res, da sem imela boljše teoretično znanje, kot moji sošolci, vprašanje pa je, če bi mi Slovenija dala vsaj malo praktičnega... Ni vedno vse v zahtevnosti programa. Lep pozdrav.
- 92 Pravna fakulteta v Nemčiji gradi kvaliteto na kakovostnih predavanjih. Samega učenja na pamet je v primerjavi s Slovenijo bistveno manj, zato nemški študentje "iz glave" ne znajo toliko kot slovenski, vendar pa so bistveno boljši pri iskanju virov, razlagi zakonov in reševanju pravnih problemov!
- 93 pred izmenjavo so pričakovana drugačna od končnih izkušenj. bolj kot učenje na fakulteti stujejo bolj druge stvari, novi prijatelji, govorjenje tujih jezikov, medkulturno spoznavanje.
- 94 predavanja na MCI v Avstriji so bila obvezna. Predavanja in vaje niso bila ločena. Na tej šoli so predavanja v tretjem letniku v angleščini. študentje se med seboj dogovorijo kdaj bodo opravljali izpit. predavanja so večinoma potekala periodično (en teden en predmet, naslednji teden drug predmet)
- 95 Predavanja sem poslušal v angleščini, zato je bila morda kvaliteta in obseg vsebine predavanj nekoliko okrnjen. V kolikor bi lahko priporočil izmenjavo komu, ki govori tekoče špansko, bi to definitivno storil, saj sem prepričan, da je neobvladanje angleškega jezika s strani španskih pedagogov vplivalo na njihov način posredovanja znanja.
- 96 Predavanja so bila precej boljše; veliko več poudarka je bilo na praksi, prof. so bili bolj dostopni in prijazni.
- 97 Predavanja so bolje izvedena kot na domači fakulteti

- 98 Predmetnik je za vsak semester drugačen in aktualnejši. Prav tako si predmetnik sam sestaviš glede na interese, aktualno ponudbo predmetov.
- 99 PREDNOSTI študentov UN LJ - strokovno znanje - splošna razgledanost - zrelost ter resnost - sposobnost študiranja, ne pa zgolj učenja iz pripravljenega gradiva profesorjev - samostojnost ZAHTEVNOST izpita: - na PF, UN LJ za pristop k večini izpitov ni nobenih pogojev, na PF Univerze v Seville (ŠP), kjer sem študiral, je bilo pogojev za pristop k izpitu več: prisotnost na predavanjih, izdelava seminarских nalog ipd. - sama zahtevnost izpita ni primerljiva - izpit na gostujoči fakulteti je predvsem zelo laičen v primerjavi z zahtevanimi vsebini na PF, UN LJ
- 100 Predvsem bi na UL koristilo več praktičnega dela ter tudi več sprotnih domačih nalog in projektov.
- 101 Predvsem bi rada izpostavila pozitivnost načina dela v razredu- zahteva se namreč stalna komunikacija, priprave na predavanja, veliko je dela na primerih, terenskega dela itd., kar je nekaj povsem drugega kot doma, kjer sedimo in poslušamo predavaja. Mislim, da si na ta način prisiljen k razmišljanju (in ne le k učenju na pamet), razvijajo se komunikacijske sposobnosti, sposobnost nastopanja pred občinstvom...
- 102 Predvsem bi rada poudarila, da me je presenetila dostopnost do elektronskih baz podatkov, ki jih na družboslovnih smereh potrebujemo za raziskovalna dela. Medtem ko v Veliki Britaniji s tem ni nobenega problema in imajo študenti enostaven dostop do praktično vseh baz, skozi informacijski sistem (podobno kot naš VIS) kar na svojih računalnikih, imamo študenti v LJ dostop le do redkih baz preko oddaljenega dostopa, do nekaterih najpomembnejših (npr. Heinonline v pravu) pa zgolj v knjižnici. To močno otežuje raziskovalno delo in omejuje študente pri pisanju diplomske naloge in podobno. Opazila sem tudi da je v tujini veliko več poudarka na raziskovanju, samoiniciativnosti študenta, fakulteta sicer nudi ogromno literature (vključno z omenjenimi podatkovnimi bazami) od študentov pa pričakuje da bodo k študiju pristopili na bolj raziskovalen, znanstveni način. Nasprotno pa se pri nas pričakuje le, da se študenti naučijo kar je bilo predavano, brez kakršnekoli spodbude po samostojnem, raziskovalnem delu. Tudi profesorji so veliko bolj dostopni in spodbujajo študente k bolj akademskemu pristopu k študiju in ne zgolj k učenju iz zapiskov oz. učbenika, kar milorečeno spominja na študij na ravni srednje šole.
- 103 Predvsem je bila zame največja razlika v tem, da smo morali hoditi pripravljene na predavanja - snov je bilo treba samostojno vnaprej naštudirati in potem smo morali vsi o snovi razglabljati, podajati komentarje, argumente,... Kar se mi zdi veliko bolj učinkovito, kakor samo poslušati in če slučajno profesor kaj vpraša, podati neko mnenje - domača naloga je bila za vnaprej v tujini, ne za sproti
- 104 Predvsem odnos profesorjev do študentov je v tujini veliko boljši, kot pri nas. Tuji profesorji so bolj dostopni, razumljivi in bolj pripravljene pomagati. Prav tako način podajanja znanja oz. predavanja bolj težijo k temu, da spodbujajo študente k sodelovanju. Tudi vsi ostali zaposleni na fakulteti (referat, študentska služba, knjižničarji) so veliko bolj prijazni in spoštljivi, kot pri nas. Na splošno sem bila precej razočarana nad našo fakulteto in sem se po vrnitvi domov težko navadila na slabše standarde in manjvrednostni odnos do študentov.
- 105 Predvsem pozitiven je bil študijski program v katerem se predavana snov v vsakem semestru spremeni. Tako študij ne temelji na učenju podatkov ampak na principih učenja/raziskovanja/reševanja teoretskih in praktičnih problemov.
- 106 Predvsem se mi je zdela pomembna povezanost oz. interdisciplinarnost, saj ni bilo stroge delitve med študenti različnih študijskih smeri. Zdi se mi, da se v Ljubljani prereditko zgodi, da bi ista predavanja poslušali študenti različnih fakultet.
- 107 Prepotovala sem marsikatero državo, tako Evropsko kot izven našega okolja, in nikoli odšla, ne da bi se pozanimala o sistemu poučevanja medicine (seveda, ker to študiram), prišla pa vedno do enakih zaključkov: Vpis na fakulteto ni težak (lažji kot v tujini), izpiti pa mnogo zahtevnejši in polni podrobnosti, ki jih v tujini ne zahtevajo. Imajo pa v tujini pogosteje težke zaključne izpite. Sicer pa se na državni ravni med dijake in študente deli ogromno

- štipendij (tudi Erasmusovih)(podobno raven sem opazila samo v Skandinaviji, povsod drugod manj štipendij ali pa jih skoraj ni). Srečno!
- 108 Preprosto, sam študij v tujini je temeljil na praktičnem delu, medtem ko študij v Sloveniji preveč poudarja samo teorijo. Verjetno pa je to odvisno od same fakultete.
- 109 Presenetila me je predvsem kakovost študija v tujini. Vsebinsko in pedagoško so bili profesorji precej bolj podkovani kot smo tega vajeni v Ljubljani. Predavanja in izpiti potekajo bolj sproščeno, kljub temu da je tempo dela intenzivnejši, končni rezultat pa je tako po mojem mnenju precej boljši. Profesorji so dostopni, odprti za debatiranje in ne bremenijo študentov z avoritativno distanco ter glede na to, da večina njih ni stalnih, torej, večina profesorjev se mora vsako leto potegovati za obstanek na svojem delovnem mestu, so posledično njihova predavanja precej bolj dinamična, v podajanje znanja pa vložijo veliko energije. Vidi se, da so mnogi med njimi pravzaprav znanstveniki, ki študentom z veseljem ponudijo vpogled v njihova raziskovanja, brez bojazni, da bi jih kdo "izrinil". V Sloveniji, žal, imam pogosto ravno nasproten občutek. Izmenjavo vsekakor priporočam vsakomur! Moj nasvet - za študij v tujini izberejte dobro univerzo.
- 110 Pri nas manjka študijskih čitalnic. CTK in NUK nista dovolj. Na vsaki fakulteti bi morali zagotoviti dovolj prostorov, kjer se lahko študentje individualno ali v skupinah pripravljamo na izpite.
- 111 Primerjam lahko študij na UL in mojo izkušnjo kot ERASMUS študent. Kakšno je dejanska obremenitev redno vpisanih na tuji univerzi in ostalih detajlov pa ne morem ravno vrednotiti.
- 112 Primerljivost je vprašljiva zaradi drugačne naravnosti fakultete. Tam sem obiskovala bolj praktično usmerjen program - visoke poklicne šole ali politehnike, zato bi jo priporočila komu z željo po bolj praktično temeljujočemu usposabljanju.
- 113 profesorji so me obravnavali kot sebi enakovredno in imeli do mene zelo spoštljiv odnos.
- 114 Prvo kot prvo, v našem šolskem sistemu je še očitna dediščina socializma. Predavanja so enosmerna komunikacija, tudi predstavitve študentov, seveda je več razlogov za to. V primerjavi s tujino (na področju družboslovja) me izjemno moti to, da je tolikšen poudarek na pisanju seminarskih nalog in NE na sami predstavitvi tematike in pridobljenega znanja iz proučevanja te tematike (torej prezentaciji in diskusiji), zato večina študentov bere z listov in zato je ocena na koncu irelevantna. V tujini je fakultetna knjižnica bila odprta (vsaj del njenih prostorov) ČEZ NOČ MED IZPITNIM OBDOBJEM, pri nam še vedno velja redni delovni čas in ni nobenega podaljšanja, najbolj me je motilo, da se je kljub izpitnemu obdobju knjižnica pri nam zaprla ob 3h popoldne (poletni semester, vendar nima veze, če je izpitno obdobje!!) - in edini odgovor na moje vprašanje zakaj - da si knjižničarji tudi zaslužijo počitnice. Bravo. To je le nekaj (ne)primerljivosti glede pogojev in študija.
- 115 Rad bi omenil ogromne prednosti kampusov, ki jih pri nas ne poznamo. Literatura je hitreje in lažje dostopna, saj se vse nahaja znotraj enega velikega kompleksa. Prav tako je pri nas premalo brezplačnega vključevanja v razne športne aktivnosti, ker pa so telovadnice velikokrat daleč stran od fakultet, je zaradi tega posledično manj zanimanja za šport. V času svoje izmenjave sem bil vključen v dve športni aktivnosti. Lp, Ruso.
- 116 Rad bi samo poudaril, da je bil študij v Franciji veliko bolj praktičen in oseben. V Ljubljani nas je na predavanju preveč in ni osebnega odnosa med učiteljem in študentom, medtem ko v Franciji so skupine manjše in smo bili bolj sproščeni pri prezentacijah in na splošno pri učenju. Pa še to bi dodal, da smo v Franciji delali study case na obstoječih in realnih podjetjih, kar naredi učenje veliko bolj zabavno in poučno. Predlog za EF: več dela v skupinah na realnih podjetjih, ker v Sloveniji je preveč teorije in premalo prakse, in po končanem študiju smo bolj ali manj nepripravljeni.
- 117 Razlika je predvsem v tem, da je v Nemčiji velik del predmetov izveden v seminarski obliki, v manjših skupinah, ki omogočajo debato, kritično razmišljanje in aktivno sodelovanje. Temu so prilagojeni tudi prostori (arhitektura učilnic - premične mize, manj predavalnic s frontalnim poukom in več takšnih, kjer študentje sedijo v krogu). podpira se

- samoiniciativnost in sodelovanje.
- 118 razmere doma in v tujini so neprimerljive npr. doma se učimo snov iz učbenikov, ki so jih napisali profesorji. tukaj se učimo zelo malo teorije in veliko prakse, predavatelji so tudi podjetniki itd....
- 119 Romunija je država, ki ponuja veliko, če ste samoiniciativni, se tam najde ogromno obštedijskih dejavnosti, ki so zastopane.
- 120 S celotnim študijskim programom smo začeli en teden pred "uradnim" študijskim začetkom. Tamkajšnji tutorji so pripravili spoznavni program za vse študente. Prve tri dni smo bili v program vključeni le Erasmus študentje. Nato pa so se nam pridružili tamkajšnji študentje. Program je bil zelo zanimiv in zabaven, kar nam je pomagalo pri spoznavanju ljudi. Zdi se mi da so študentje tukaj vrženi v nov stil življenja. Tudi predavanja in vaje so vključevale čim več raznovrstnosti. Predavali so nam različni predavatelji, za različne teme (ki so bile v sklopu enega predmeta). Tu se mi pa zdi, kot da nihče noče povabiti nekoga, ki bi bolje predaval snov in bi imeli študentje več od tega. Tudi večjega t.i. izpodbijanja trditev ni, kot sem jo v treh letih mnogokrat tudi opazila. Tudi število predmetov je manjše (npr. v 1 semestru sem imela 3 predmete in vsak je štel 10KT) s tem, da je učinek dela in pridobljeno znanje večje. Z manj natrpanim urnikom je bilo seveda veliko samostojnega dela, kar se mi zdi da ga tukaj primanjkuje oz. bi ga bilo lahko več. Poleg tega smo bili vsi v skupinah z domačimi študenti, kar je pomenilo, da so profesorji ves čas predavali v angleškem jeziku, domači študentje pa so vsi brez kakršnihkoli problemov sledili na predavanjih in vajah ter s profesorjem komunicirali v angleščini. Za nas, pa je bil organiziran tečaj norveščine. Sama organizacija je boljša. V začetku poletnega semestra sem postala tudi tutorica študentom, ki so na izmenjavi na naši fakulteti. Že prej se mi je zdelo, da organizacija peša. Vendar sedaj, po izmenjavi in pomoči tem študentom vidim, da je ogromna zmeda. Včasih se mi zdi, kot da so ti študentje profesorjem odveč in mi je žal da je tako, saj na srečo, sama tega na izmenjavi nisem občutila. Moja izkušnja izmenjave je odlična, saj sem iz nje izvela ogromno. Priporočala bi jo vsakemu študentu. S primerjavo predmetnika(ov) in okoliščin sestavljanja predmetnikov, s predmeti, ki mi ne nudijo nič, v primerjavi s tem, kaj si želim (sem si želela, predstavljala) študirati tu in v tujini pa lahko rečem, da me je to še bolj prepričalo, da odidem na študij v tujino.
- 121 Sam sistem in organizacija izobraževanja v izbrani državi boljši kot na UL. Tudi motivacija in prostop do študentov s strani predavateljev pozitivnejša in vplivnejša.
- 122 Sama osebno opazam drug pristop profesorjev, bolj sproščeno atmosfero, predvsem s stalisca spodbujanja in motiviranja studentev, ki ne temelji na neutemeljeno kritičnem tekmovanju in "komolcarstvu"; iskanje znanja, ne neznanja; kreativne kritične misli, ne zgolj reprodukcije, ki se sklada samo z določenimi trendi discipline; ter praktični aplikaciji znanja in uporabnosti pridobljenih veščin.
- 123 Sama sem bila na tuji univerzi v programu pisanja diplomskega dela, zato nisem opravljala izpitov, bila pa sem vključena v raziskovalno delo v laboratoriju, kjer so bili pogoji bistveno boljši kot na moji fakulteti. Ponudili so mi možnosti raziskovanja teme, ki je na moji matični fakulteti ne bi mogla.
- 124 Sama sem bila nad Karlovo univerzo v Pragi navdušena predvsem zaradi botaničnih predmetov. Na tem področju je njihova fakulteta močnejša kot naša v Ljubljani.
- 125 Samo info glede mojih odgovorov "ne vem": v sklopu izmenjave sem imela posebej predavanja-posebaj v ang. in ne skupaj z ostalimi študenti(razen enega izbirnega predmeta)
- 126 Samo to, da sem študiala NEMŠČINO in šla v NEMČIJO. Torej jezik absolutno ni bil problematičen.
- 127 sem študentom, ki ne vedo ali bi šli ali nebi šli na izmenjavo... svetujem NAJ GREDO.. tako leto ali pol leta je res nekaj fenomenalnega, osamosvojiš se, spoznaš nove prijatelje, izboljšaš tuji jezik in predvsem uživaš.
- 128 Si bom dovolila biti kritična. 1) Po izkušnjah sodeč se večina študentov, ki gre študirat v tujino, glede učne snovi, le poredko osebno obrača na tamkajšnje profesorje (konzultacije,

- ipd.). 2) Glede alineje - vključitev v dodatne raziskovalne dejavnosti učiteljev/profesorjev - pa menim, da se takšna praksa poredko dogaja tudi na FDV, razlog ni nujno v "neprimernosti" potencialnih sodelavcev, t. j. študentov! 3) Sicer pa je "tujini" že zdavnaj jasno, da fakulteta, kljub uvedenemu bolonjskemu sistemu, ni namenjena "proizvodnji" čim večjega števila seminarskih nalog, povzetkov in podobnih pisnih izdelkov, ampak predvsem raziskovanju, poglobljanju in širjenju (obstoječega) znanja in kritičnem razmišljanju o le-tem. Lp
- 129 Slovenci imamo veliko težje študijske programe, kot jih imajo v tujini (konkretno primerjam s Francijo). Na naših fakultetah od nas zahtevajo veliko več kot v tujini.
- 130 Snov se na fakulteti za farmacijo ne podaja na celovit način in je premalo klinično usmerjena (klinični predmeti se začnejo prepozno in medicinski predmeti niso dovolj integrirani v študijski program - bolje rečeno sploh niso integrirani). V Franciji fakulteta za farmacijo in druge naravoslovne fakultete boljše sodelujejo.
- 131 Srečno pri analizi.
- 132 Študij bazira na povsem oseben način. Njapomembnejše kar sem začutila je to, da se študentje in profesorji med sabo pogovarjajo. Profesorji so lažje dosegljivi, na sami fakulteti so se v okviru študijskega programa izvajali tudi event/dogovdki, ki nam predstavljajo "zabavo" ali neformalno učenje. Druženje profesorjev z učenci jih ni tuje! To me je spodbudilo in mi pomagalo k temu, da sem razširila obzorje in se znebila distance do profesorja.
- 133 Študij medicine se, vsaj v Sloveniji, smatra za enega najzahtevnejših in tudi sama sem pogosto deležna občudovanja v smislu "kako pridna sem", ker študiram medicino. Vendar pa v primerjavi z univerzo, na kateri sem opravljala izmenjavo, na UL študenti medicine sploh nismo tako obremenjeni: pravzaprav je edina kategorija, v kateri bi lahko na naši medicinski fakulteti "zmagali" po obremenjenosti pripravljanje na izpite. Na gostujoči fakulteti so bili namreč izpiti bolj razdrobljeni, tako da se vsekakor ni bilo nikoli treba pripravljati za en izpit več kot tri tedne, kar je pri nas že skoraj minimalno tudi za manjše izpite. Kar pa se tiče drugih obveznosti pa smo v Ljubljani še daleč od izpolnitve svojega potenciala - imamo manj študijskih obveznosti in preživimo bistveno manj časa v bolnišnici v višjih letnikih, kot pa ga belgijski študenti. Seveda pa se mentorji študentom v Belgiji bistveno bolj posvetijo; klinične vaje, ki trajajo v Belgiji tudi do 12h na dan so smiselne, ker pri tem večino časa aktivno sodeluješ s svojim mentorjem in lahko včasih tudi samostojno delaš - v Ljubljani bi to pomenilo bržkone samo dodatnih nekaj ur porabljenih v iskanju koga, ki bi imel kaj časa za študente in siceršnji nekoristni izrabi časa. Moja izkušnja je, da študentom medicine UL absolutno primanjkuje praktičnega znanja, vsaj v primerjavi z belgijskimi študenti.
- 134 študij na gostujoči instituciji mi je bil vseh bistveno bolj kot doma in tudi, če je bilo bistveno težje narediti izpite, sem se ogromno naučila in menim, da je bila izmenjava res odlična odločitev in predvsem priložnost za osebni razvoj in nadgraditev znanja
- 135 Študij na izbrani univerzi v VB je veliko bolj praktično usmerjen in predvsem bolj v koraku s časom, kar pa EFju žal zelo manjka.
- 136 Študij na Nizozemskem je bistveno bolj kvaliteten, saj se namesto golega memoriziranja podatkov spodbuja uporaba znanja na praktičnih primerih.
- 137 Študij se na različnih univerzah v Španiji zelo razlikuje, zato mislim, da je pomembno tu povedati, da sem jaz obiskovala Univerzo Miguel Hernandez v Elcheju, moja fakulteta pa je sicer bila v Altei. Celotna izmenjava je bila super in bi jo sicer priporočila, vendar kvaliteta samega študija res ni najboljša.
- 138 Študij v Madridu je veliko bolj sproščen in manj hektičen kot v Ljubljani. Profesorji so veliko bolj prijazni in dostopni - na študenta gledajo kot na prijatelja
- 139 Študij v Sloveniji (vsaj prava in drugih družboslovnih smeri) temelji na pomnenu predavanega in prebranega. Tako naučeno znanje, ki ni preizkušeno in nadgrajeno s praktičnimi primeri in reševanjem problemov se tekom časa pozabi. Menim, da je v Sloveniji študij zastavljen tako, da ima diplomant obilo teoretičnega znanja in mnogo premalo

- praktičnega. V Španiji sem doživela razliko v načinu podajanja snovi (v Slo-ex catedra, v Špa pa v interakciji in s sodelovanjem študentov) kar je vodilo tudi k drugačnemu dojemanju snovi in večji zmožnosti analitičnega razmišljanja študentov
- 140 Študij v tujini je bil po zahtevnosti enak kot v Sloveniji; sama sem se včasih srečevala s problematiko tujega jezika . francoščine, ker so nekateri profesorji včasih pozabili, da nekateri tega jezika ne obvladamo (študij je bil drugače v angleščini). Mi je bil pa v tujini veliko bolj všeč, ker je več praktičnega dela, lastnega razmišljanja, ne pa en kup nepotrebnega balasta, katerega sem se morala naučiti na EF, da sem lahko uspešno opravila izpit... da ne govorim, da seveda od te teorije zdaj nič nimam, aktivno znanje iz Francije pa še vedno uporabljam...
- 141 študij v tujini je po mojih izkušnjah mnogo boljši od slovenskega predvsem na področju dostopnosti profesorjev in odnosa le teh do študentov. profesorji so tam res za študente, veliko bolj jih zanima naše mnenje, tudi predavanja potekajo bolj v obliki diskusij kot pa frontalnih predavanj.
- 142 Študijska izmenjava v tujini je nepozabna izkušnja, ki je na moj osebni razvoj in študijske dosežke, (kasneje tudi na izbiro nadaljnega študija na podiplomski stopnji) imela zelo velik vpliv. Toplo priporočam vsakemu študentu, da, v kolikor le ima možnost, naj izkoristi ponujeno priložnost. Tujina ponuja drugačno perspektivo na vseh področjih.
- 143 Študijski pogoji so bili na študiju v tujini neprimerno boljši, prav tako tudi sposobnosti in znanje študentov na tuji univerzi. Visokošolski učitelji so bili kompetentnejši in veliko bolj dostopni. Študent je imel podobno obremenitev na teden kot na Univerzi v Ljubljani, hkrati pa veliko manj kontaktnih ur (večji povdarek je bil na samostojnemu delu in raziskovanju, kar je zelo dobro vplivalo na sposobnosti študentov).
- 144 Študijski proces na University of Copenhagen je boljši od tega v Ljubljani. Menim da sem se naučila več v krajšem obdobju. Ni bilo možno narediti usodne napake in izbrati predmeta, ki nebi bil na `nivoju`. Na FDV namreč, se mi je še vsako leto pri izbiri fakultetnega predmeta, ki ni bil s katedre za mednarodne odnose zgodila `tragedija`, da je bil izbran predmet izveden obupno (npr. pri enem je profesor tudi v času predavanj svoje delo preložil na študente, ki smo prebrali svojo seminarsko nalogo in s tem je bila tema pokrita; zelo lepo oceno se je dalo dobiti s praktično nič truda in slabo izvedbo govornega nastopa). Najhuje pa je to, da naknadno predmeta ne moreš zamenjati. V Copenhagenu mi je bilo všeč to, da smo na vseh predmetih soočali mnenja in smo aktivno sodelovali – pa ne za točke ampak prostovoljno, iz želje po znanju in zanimivih debatah. Kar se tiče mojega predznanja – bilo je primerljivo z danskimi in zahodnoevropskimi študenti. Po drugi strani pa sem od drugih študentov ki so bili tam, vedela več (predvsem v primerjavi z Japonci, Američani...).
- 145 Študijski program je bil veliko bolje zastavljen, bolj zahteven in profesorji so vanj vložili veliko več dela, kot profesorji tukaj.
- 146 študijski programi za študente na izmenjavi so praviloma premalo dodelani in se sestavljajo ob prihodu študentov, še toliko bolj, če študent ne govori jezika države, predavanja pa se zaradi premalo študentov ne izvajajo v angleščini
- 147 Študiram grafično oblikovanje in v tujini je bilo več projektne dela, tudi teoretični predmeti.
- 148 T. i. upad kvalitete izobraževalnega procesa na Filozofski fakulteti, natančneje na oddelkih svojega študijskega programa, je , še posebej po izkušnji mednarodne izmenjave, še kako opazen! Kar me je prepričalo v pozitivno mnenje o mednarodnih študijskih izmenjavah, posledično tudi v osredotočanje na nadaljnje izobraževanje v tujini in iskanje študijskih ter zaposlitvenih možnosti izven Slovenije, je odlična komunikacija in vzajemno sodelovanje velike večine profesorjev in študentov. Seveda je dobre profesorje in nadebudne študente mogoče najti tudi na UL (prav tako pogoji niso vedno idealni in najboljši na tujih univerzah), vendar ostaja zaenkrat njihovo število premajhno. Znanje in strokovno sodelovanje, ki sem ga pridobila in ga še pridobivam na FF, nameravam v prihodnosti, če bo le mogoče, raje izkoristiti v tujini.

- 149 Tezko je primerjati dve fakulteti, saj imata popolnoma drugačen sistem poučevanja. Primerjava mojega in njihovega oddelka pa nemogoča, saj so pri njih mnogo bolj konkretne vaje in mnogo bolj kvalitetno, strogo in aktivno, predvsem skupno delo. Opaziti je tudi veliko večjo zainteresiranost, sodelovanje in samozavest studentov. Znanje slovenskih studentov in sam način študija je veliko bolj brezbrizen in ležern od njihovega, zato je naše študijsko znanje vsaj po mojih izkusnjah in vedenjih, na veliko manj kvalitetnem nivoju, njihovi profesorji pa že kar vajeni, da slovenske študente dajejo tudi v nizje letnike za določene ure
- 150 Tu na tuji fakulteti imajo študentje veliko več praktičnih in realnih projektov ter več možnosti usmeritve skozi študij. Na domači fakulteti pa imamo le nekaj izbirnih predmetov, zato imaš na koncu občutek, kot da imaš malo znanja iz več področij, ampak ne dovolj - zato bi bilo bolje, da bi se lahko usmeril v eno smer in se v tej dobro izobrazil.
- 151 Tuje fakultete so veliko bolj zahtevne od domačih!
- 152 Tujina se splača! ;)
- 153 Učitelji v tujini so manj konzervativni, bolj odprti za inovacije.
- 154 Univerza na Portugalskem, kjer sem opravljala študijsko izmenjavo je bila privatna univerza, kjer je šlo za zelo osebni pristop in visoko kvaliteto študija.
- 155 Univerza v Helsinkih naj si vzame UL za zgled. Od A do Ž. :) Ip iz Helsinkov, .M
- 156 Univerza v Ljubljani je zelo kvalitetna institucija, kljub temu da nima tolikšnega financiranja. Se pa vidi, da so profesorji v tujini bolj zadovoljni kot v Sloveniji, ker imajo plače, primerne svojemu delu.
- 157 Uspešnost na fakulteti v tujini je bila v 90% odvisna od znanja jezika, ker je vse potekalo v njihovem jeziku. Nekateri profesorji so ocenjevali tudi pravopisne napake pri ocenjevanju.
- 158 V Avstriji je bil pristop k delu drugačen. Tudi učenci sami, so se veliko bolj povezovali in sodelovali.
- 159 V mojem konkretnem primeru je šlo za ta problem, da je kurikulum sicer zelo podoben, če ne še boljši, vendar je bila razporeditev predmetov drugačna kot na domači fakulteti.
- 160 V mojem primeru je že v sklopu študija bil predmet t.i. raziskovalna naloga, kjer si se prvič konkretno srečal z raziskovanjem kot je to pri diplomski nalogi. Namen tega predmeta je bil v izpoponjevanju tehnik pisanja in analiziranja v luči kvalitetnejše diplomske naloge ob koncu šolanja. Takšen pristop se mi je zdel tudi zelo dobrodošel. V času mojega študija je bila večja in boljša vključenost in sodelovanje s profesorji, mentorji in s sošolci. Tudi, gledano na leto, je bilo manj predmetov na predmetniku in ti so bili ovrednoteni z višjim št. točk. Tudi sistem mi je bil bolj blizu. En mesec intenzivnih predavanj, seminarjev in nalog v zvezi s predmetov, nato pisni izpit in nadaljevanje z novim predmetov. V namen lažje komunikacije s sošolci predmeta in profesorji ter izmenjavo obvestil, nalog in gradiva, je imela tamkajšnja univerza svoj spletni portal preko katerega je vse potekalo. Takšen način mi je bil bližji, kot mi je na UL oz. moji fakulteti.
- 161 V Nemčiji me je navdušila dostopnost študijskega gradiva, kar pomeni da si ob prihodu na predevanja pri posameznem predmetu dobil knjigo/skripto enako je veljalo za vaje, poleg tega so se vse prosojnice in priporočena literatura objavljale na internetu in so bile dostopne. Pri večini predmetov je profesor posredoval vprašanja, katera smo lahko pričakovali na izpitu, vprašanja so zajemala celotno snov, ravno tako sem imel občutek da so profesorji iskali znanje na izpitih in ne kot se pogosto zgodi pri nas neznanje.
- 162 V Nemčiji sem delala magistrsko nalogo. V Nemečiji študentje bolj vključeni v raziskovalno delo v laboratoriju in imajo več eksperimentalnega znanja. Fakulteta sodeluje z instituti in gospodarstvom ter na ta način pomaga študentom do novih znanj in kasneje do službe. To sem v Sloveniji pogrešala.
- 163 V Spaniji je bilo več poudarka na studijah primerov, več konkretnih primerov...
- 164 V tujini je bolj sproščeno vzdušje, kljub temu pa se v ospredje daje tudi praktično znanje - torej timsko delo, workshoops, razne delovne naloge znotraj predavanj/vaj. V UL tega

- občutno primanjkuje. Želijo nas napolnit z znanjem, vedno zmanjkuje časa za vso teorijo, ki naj bi se jo naučili, na koncu pa ko je treba zadevo v praksi naredit, ne vemo kako.
- 165 V tujini je poudarek na bolj tehničnem znanju. Če primerjam z ekonomskimi (beri: ne poslovnimi) smermi, se čas in energijo usmerja v analitiko in matematično povezane veščine, katere se kasneje izkažejo tudi bolj iskane na trgu dela. Zaključne naloge, ki nimajo analitične osnove se v tujini avtomatsko zavrnejo, posledično se pozna tudi razlika pri izražanju.
- 166 V tujini mi je bil vseč odnos med profesorji in študenti in podajanje znanja.
- 167 V tujini priprava na izpite zelo dobra. Zahtevnost vaj in nalog pri pripravah je na enakem nivoju kot sam izpit. Pri UL so priprave velikokrat dosti lažje kot pa naloge na izpitu.
- 168 V tujini se študente k delu bolj spodbuja, predavanja so bolj interaktivna, delo študentov pa je vedno pospremljeno s konstruktivnim komentarjem. Doma se študente bolj zatira, hierarhija je večja, ter polni s teoretičnim znanjem.
- 169 V tujini v okviru študijske izmenjave pišem magistrsko nalogo, zato moji odgovori pri oceni ocenjevanja, izpitov, pd. mogoče niso najbolj relevantni.
- 170 V Veliki Britaniji imajo že zelo dobro dodelane sisteme e-učenja, ki ga pri nas praktično ni (govorim za področje medicine). Možnosti raziskovanja in spodbujanje k raziskovalnemu delu so neprimerljivo večje. Moja izkušnja tam je bila izjemno pozitivna, študijsko okolje je namreč mnogo bolj stimulativno, spodbuja se lastno razmišljanje in ustvarjalnost. V Sloveniji med študenti vlada nekakšna apatija, nemotiviranost, študira se v veliki večini samo zato, da se prileze do diplome - po liniji najmanjšega odpora. Ne bom krivila samo študente, tudi sistem je daleč od popolnega, a tujina (na izmenjavah sem bila večkrat) ti odpre oči in hitro postane jasno, zakaj se mnogo mladih odloči zapustiti Slovenijo. Tu nikakršnega pretoka, kdor zasede neko akademsko mesto, tam visi do upokojitve ali smrti, ne glede na to, ali je sploh kaj naredil v zadnjem času. Dejanska kvaliteta dela se ne upošteva, saj lahko s štepanjem člankov v popolnoma postranskih revijah nabereš dovolj točk, da si na papirju ok. Mladi nimajo veliko možnosti priti na delovna mesta, kjer bi lahko napredovali glede na uspešnost, kar je v tujini pravzaprav pogoj. A to je morda že preveč izven zastavljenega vprašanja.
- 171 Več smostojnega dela in manj brezglavega preposovanja s table. Na predavanja se pripravi v naprej, tako da potem profesor le ponovi snov in je potem možnost dejanske diskusije na obravnavano temo. Manj teorije, več prakse. Boljši odnos med profesorji in študenti, tam profesor ni avtoriteta ampak nekdo, ki je tam da ti pomaga.
- 172 Veliko manj "kampanjskega" učenja za izpite, tekom semestra se opravi večino obveznosti, profesorji te bolj spodbujajo k razmišljanju s svojo glavo in usmerjajo v stvari, ki te zanimajo in so praktične. Ni stroškov študijske literature in drugega študijskega gradiva.
- 173 Veliko preveč obvezne prisotnosti v UL, v primerjavi s tujino je UL bolj osnovna sola po preverjanju prisotnosti. Ni vazen kje si, vazno da na koncu znas na izpitu. Kolokviji so overrated, ne rabimo tega.
- 174 Veliko več je bilo praktičnih vaj in znanj. Npr. šola nam je dejansko posodila denar da smo izvedli projekt po skupinah...ko smo končali smo morali zaslužiti toliko da smo denar lahko vrnili, kar je bilo pa več smo lahko obdržali. Pri tem enem predmetu sem imela občutek da sem se več naučila, kot tukaj na faksu v celem letu.
- 175 vsaj v nemčiji je vstop v akademske vode študentom zelo olajšan, celo spodbujan. Okolje spodbuja študente k znanstveni dejavnosti, medtem ko domače okolje precejkrat odbija od tega in vzdržuje svoj ozki akademski elitni krog
- 176 Vsekakor je slovenski izobraževalni sistem v primerjavi z mojo izkusnjo studija v tujini, veliko boljši.
- 177 Vsi imamo prednosti in slabosti. Prednosti razvijajmo še naprej, slabosti pa čimprej odpravimo :)
- 178 Z Yildiz Technical University v Istanbulu sem bila nezadovoljna, saj ni ponujala vsebin, ki so bile predstavljene na začetku, kot tudi ne na način, kakršen je bil dogovorjen. Zato sem samo ustanovo bodočim erasmus študentom odsvetovala, sem pa kljub temu podpornica

- izmenjave, saj se (vsaj ne primeru Turčije), kljub nepridobljenemu akademskemu znanju, pridobi veliko ostalih izkušenj.
- 179 Za študij na Univerzi v Leipzigu sem se odločil, zaradi kvalitete in širokega spektra znanja, ki sem ga lahko pridobil le s tem, da sem pol leta preživel na izmenjavi. Tisti, ki se hoče učiti in nadgraditi svoje znanje, bo na Univerzi v Leipzigu našel dostopne profesorje, ki predavajo aktualne problematike, hkrati pa bo preko seminarjev, raziskovalnih poročil in študija up-to date literature spoznal aktualne problematike s področja politoloških znanosti.
- 180 Zahtevnost glede študija v tujini je neprimerljiva zaradi manjšega števila točk (ETC), ki jih je potrebno v tujini zbrati. Poleg tega je pridobivanje znanja odvisno od tega kakšne jezike nudi fakulteta v tujini. V mojem primeru ni bilo zahtevano znanje v nemščini, zaradi česar sem sklepala, da potekajo predavanja v angleščini, čemur ni bilo tako. Večino predmetov sem opravila doma, ločeno od drugih kar pomeni, da sem veliko možnega novega znanja izpustila.
- 181 Zanimivo je študirati v okolju, kjer je študij dejansko vrednota. ... Na moji fakulteti sem od študija odnesel resnično bolj ali manj (z izjemo treh profesorjev) samo to, kar sem vložil sam. (In večkrat se je žal zgodilo, da je bilo bolj koristno študirati doma kot hoditi na predavanja.) Glede preteklih let študija nimam sicer nobenih obžalovanj in zagrenjenosti in moje mnenje ni oblikovano na podlagi osebnega neuspeha (sicer sem študij končal s povprečno oceno 9,7 in Prešernovo nagrado). Želim pa reči, da glede na to, kako visoko se cenimo, v veliki meri zaostajamo. Ko sem se vrnil z izmenjave, sem izpolnil tisoč in eno anketo in evalvacijo, pa naj tukaj izpostavim samo najpomembnejše. Odnos je povsem drugačen. Študij je dojet resno, študentje so vključeni in bistveno bolj angažirani, spoštujejo profesorje in si prizadevajo za profesionalno odličnost (hodijo na okrogle mize, na pogovore s profesorji, so pripravljene na predavanja, dobivajo se po študijskih skupinah, ki so povsem neodbezne, na izpite (ki so za posamezni predmet samo enkrat v letu) se pripravljajo in ob tem ne pomislijo na goljufanje in so pod bistveno manjšim stresom, kot pri nas - zaradi odnosa, ...), profesorji spoštujejo študente in svoj poklic (bistveno bolj so na razpolago, pripravljajo gradiva (celo stari redni profesorji imajo nova gradiva, ki so stara komaj kak teden), redno obveščajo študente, gradiva pošiljajo po mailu in nalagajo na splet, pripravljajo zanimive netipične načine predavanj, skrbijo za to, da imajo tudi študentje priložnost aktivno sodelovati pri predavanjih, izpite pripravljajo skrbno in z namenom smiselno skleniti predmet in ponuditi študentu še zadnjo priložnost za učenje, dokazovanje, ...), administracija je resnično v službi človeka - študenta na prvem mestu (hodil sem na 5 različnih FAKULTET in imel manj prekrivanja urnika, kot pri nas na 2 ODDELKIH (in glede na spoznanja glede urnika kolegov v Belgiji sem pripravljen zatrditi, da ni šlo za naključje), bil sem na izmenjavi in imel manj komplikacij kot pri nas v normalnem študijskem letu, izpiti (ki so samo enkrat v posameznem roku in jih mimogrede opravi procentualno več študentov kot na mojih dveh oddelkih v celem študijskem letu) so razporejeni smiselno). Bodi dovolj. Predlagam, da si v okviru svoje raziskave ogledate tudi evalvacije študentov, ki so se vrnil s fakultet v tujini in jih hranijo v mednarodni pisarni UL. Želim vam veliko uspehov z raziskavo in vas lepo pozdravljam.
- 182 Zanimivo je, da imajo v solskem letu okoli 30, predmetov. Poglobijo se zelo malo pri vsakem, spoznajo pa ogromno različnih področij in pouk je veliko bolj zanimiv (kot gledanje dokumentarne oddaje). Meni je bilo bolj vsec, seveda pa so zato izpiti veliko lažji.
- 183 Zdi se mi da je vaše vprašanje o težavnosti napačno zastavljeno, saj so o oziroma smo Erasmus študentje prisiljeni izbirati tudi predmete nižjih letnikov, da zadostimo nekaterim merilom, kar zaradi določenih izkušenj pomeni, da stvari lažje opravimo in ne zgolj zato, ker so predmeti izvedeni v tuji državi.
- 184 Zelo me moti pretvorba ocen iz Slovenije v Angleški ocenjevalni sistem, ki močno podcenjuje ocene dosežene v Sloveniji.
- 185 zelo pomembno je, da gre v resnici za neprimerljive prakse, npr. da v Nemčiji sploh nisem imela izpitov, temveč veliko seminarskega dela. pa da sem imela na izmenjavi veliko več časa

- kot doma in sem si zato lahko delo razporedila in je bil občutek, da delam manj za faks. na fakulteti, ki sem jo obiskovala, so bila predavanja do- in po-diplomcev združena, kar je botrovalo manjšemu doprinosu znanja, a lažjemu sledenju (vsaj zame). ampak so to posamezni primeri. Ip
- 186 Zelo rada bi omenila dejstvo, da je zelo težko pridobiti soglasje nekaterih naših predavateljev za opravljanje določenih študijskih obveznosti v tujini. Izgovarjajo se na neprimerno vsebino predmetov, ki bi jih opravljali v tujini, vendar ali ni ravno drugačnost vsebin in različen pristop do študijskih vsebin namen mednarodnih izmenjav? Torej spoznavanje z različnim okoljem in osebnostna rast? Kako naj pričakujemo, da bodo vsi vidiki študijskih obveznosti (izpiti, snov, pedagoške ure itd.) enaki kakor v Sloveniji? Ali ima udeležba na študijski izmenjavi ob takem razmišljanju strokovnih delavcev sploh še kakšen smisel? Rada bi povedala tudi to, da je pristop profesorjev do študentov v določenih tujih državah veliko bolj individualen in človeški. Študij, kjer si obravnavan le kot številka, pa je zelo odbijajoč.
- 187 Znanje se v tujini podaja na drugačen način. Več je samostojnega dela. Naš (beri stari univerzitetni) program temelji na celodnevni predavanjih ter učenju po zapiskih. V tujini pa so predavatelji podali osnovne podatke in ogromno osnovne literature, delo študenta tako večino časa poteka samostojno v knjižnici in na podlagi priporočene in objavljene literature. Študijska tedenska obremenjenost je tako težko primerljiva s tisto na UL. Pri nas se večino časa preživi v predavalnici v tujini pa na podlagi samodiscipline v knjižnici.
- 188 Znanje, ki ga mi prinesemo sabo je precej višje kot znanje, ki ga posedujejo študentje tujih fakultet, vsaj po mojih izkušnjah.
- 189 Že tri leta študiram v tujini in bi predvsem izpostavila izkušnjo z UL (FDV) kot precej manj zadovoljivo v smislu dostopnosti pedagogov in razumevanja študentov, kot tudi motiviranja študentov pri akademskih vprašanjih. To je predvsem zaradi prevelikih skupin študentov, saj v tujini po mojih izkušnjah poskrbijo tudi za lažje sodelovanje preko manjših skupin, katerim se profesorji bolj posvečajo.
- 190 Želel bi omeniti, da se študijski proces na UL premalo ceni, saj ko pridemo v tujino (mislim, da je tako v veliki večini primerov, zato posploševanje), smo bolj teoretsko podkovani in bolj kompetentni kot ostali študentje. Ne glede na to, bi študentsko izmenjavo še izdatneje spodbujal in priporočal, saj tovrstna izkušnja pripomore k razvoju mnogih lastnosti (sicer morda malce na račun vsebinskega znanja), ki jih v domačem okolju ne bi mogli razviti. Pozitivni učinki imajo tako trajno vrednost in verjamem, da se bodo študentje po takšni izmenjavi pogosteje odločali za izkušnje v tujini (nadaljnji študij / prakse / zaposlitev) kar jim omogoča lažji prehod iz študijskega procesa v realno okolje. Zatorej bi želel omeniti tudi, da bi bile tovrstne izkušnje še bolj uveljavljene, kar pomeni, da bi s tem tudi slovenski šolski sistem pridobil na mednarodni veljavnosti, bi bilo potrebno temeljito presoditi morebitno dodatno financiranje, saj se mnogi zaradi finančnega stanja za to ne odločajo.
- 191 Želela bi le komentirati svoje odgovore pri vprašanju o študijski obremenitvi in zahtevnosti pogojev: študijski sistem na Danskem se precej razlikuje od slovenskega, zato dvomim, da sta le-ta enostavno primerljiva. Ker je tam predmetov bistveno manj (2 oziroma 3 na semester na podiplomskem študiju), je seveda poglobljenost študija za posamezen predmet večja, vendar je prav zato tudi lažje študirati, ker tvoje misli niso "razpete" med 5 ali 6 različnih predmetov. Prav tako študij bazira na individualnem delu - samostojen izbor študijske literature in primera, ki zagovarjaš na izpitu, ter na razvijanju sposobnosti za aplikacijo teorije na prakso. Po drugi strani se zelo spodbuja tudi študij v skupinah, ki omogočajo, da določeno snov "pretreseš" z več študenti in jo tako tudi lažje razumeš, dobiš vpogled v drugačne zorne kote...
- 192 Želela bi si, da bi na naših univerzah študenti bili primorani več javno nastopati, to pomeni tekom študija pridobiti več izkušenj, kako učinkovito predstaviti neko delo, prepričati občinstvo, itd. Tega je na naših fakultetah premalo in mislim, da te večšine pridejo kasneje pri poklicu zelo prav.

193 življenjska izkušnja,